

17.03.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**17 Mart 2022
Perşembe**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

17 Mart 2022 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası Arasında Kilis’teki Sağlık Altyapısı Projesine İlişkin Hibe Anlaşmasına Dair Türkiye Cumhuriyeti Adına 14 Şubat 2022 Tarihinde Ankara’da İmzalanan Ekli “Değişiklik 1” Metninin Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5305)

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2022/91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110)

YÖNETMELİKLER

— Emniyet Hizmetleri Sınıfı Mensupları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 5306)

— Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Kariyer Planlama Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 11/11/2021 Tarihli ve E: 2018/121, K: 2021/84 Sayılı Kararı

Dünya Bankası'ndan küresel buğday pazarında bozulma öngörüsü

Dünya Bankası, Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş nedeniyle küresel buğday pazarında bozulma riskinin yüksek olduğunu, Ukrayna'dan buğday ithalatına en çok bağımlı ülkelerin hızlı bir şekilde alternatif kaynaklara geçmekte güçlük çekerek kısa vadede arz sıkıntısı yaşayabileceğini belirtti.



Banka, "Trade Watch" raporunun mart sayısında, Ukrayna'daki savaşın gıda ticareti üzerindeki potansiyel etkilerini analiz etti.

Küresel ticaretin geçen yıl Kovid-19 salgını öncesi seviyelere döndüğü belirtilen raporda, küresel ticaretin dayanıklılığının Rusya ile Ukrayna arasındaki savaşla yeniden test edilebileceğine işaret edildi.

Raporda, Rusya ile Ukrayna'nın dünya buğdayının dörtte birini ürettiği ve iki ülke arasındaki savaşın küresel gıda pazarlarında büyük bozulmalara neden olabileceği belirtildi.

Rusya'nın 15 Şubat'ta Avrasya Ekonomik Birliği dışındaki ülkelere buğday ve diğer hububat ihracatında kota uyguladığı anımsatılan raporda, Ukrayna buğdayının üretimindeki ve ihracatındaki aksamaların bu temel gıdanın tedarikini daha da kısıtlayacağı kaydedildi.

Raporda, "Küresel buğday pazarında bozulma riskleri özellikle yüksek." değerlendirmesine yer verildi.

Bazı düşük ve düşük orta gelirli ülkelerin belirli temel gıda maddelerinin yüzde 40'ından fazlasını Ukrayna'dan ithal ettiğine işaret edilen raporda, bu ülkelerin özellikle kısa vadeli arz kıtlığı riski **altında** olduğu vurgulandı.

Raporda, "Yüksek enerji maliyetleri ve ticaret kısıtlamaları nedeniyle halihazırda yükselen gıda fiyatlarının çatışma devam ettikçe daha da tırmanması muhtemel." ifadesi kullanıldı.

Ukrayna'dan buğday ithalatına en çok bağımlı ülkelerin savaşın ticari sonuçlarıyla karşı karşıya kalacağı belirtilen raporda, Gambiya, Lübnan, Moldova, Cibuti, Libya ve Tunus için toplam buğday ithalatında Ukrayna'nın payının yüzde 40'ının üzerinde olduğu, bu ülkelerin hızlı bir şekilde alternatif kaynaklara geçmekte güçlük çekeceği ve muhtemelen kısa vadede arz sıkıntısı yaşayacağı aktarıldı.

Fiyat artışı, markette 'özel marka'ya ilgiyi artırdı

Market raflarında artan fiyatlar ve alım gücünün düşmesiyle tüketici alternatif ürün arayışına girerek, “private label/özel marka” ürünlere yöneldi. Sektör temsilcileri alım gücü nedeniyle tüketicilerin fiyat-fayda dengesini gözettiğini söyledi.



CEMRE NUR KARACA

Üst üste yaşanan fiyat artışları tüketiciyi marketlerde indirimli ya da daha düşük fiyatlı ürünlere yöneltti. Söz konusu gelişme, alışveriş sepetinde private label/market markalı ya da marketlere özel üretilmiş ürünlerin ağırlığının artmasına yol açtı. Tüketici aynı ürünleri daha uygun fiyata alırken marketler de artan talebi karşılamaya çalışıyor.

“Tüketici fiyat-fayda dengesini gözetiyor”

Gıda Perakendecileri Derneği (GPD) Başkanı Galip Aykaç, “Fiyat artışlarının yaşandığı dönemlerde, tüketicinin private label ürünlerden yana tercihlerini kullanmaları son derece doğal bir alışkanlık olarak değerlendirilmelidir. Alım gücünün düştüğü, temel ihtiyaçların karşılanmasının daha önem kazandığı bu dönemlerde, tüketici doğal olarak fiyat – fayda dengesini gözetmekte, alışveriş tercihlerini bu yönde şekillendirmektedir” dedi.

Aykaç, “Dünya genelinde gıda fiyatlarındaki yükseliş ve gıda tedarikinde yaşanan lojistik sorunları düşünüldüğünde özellikle temel gıdada private label ürünlerin tüketici açısından çok önemli olduğunun altı da çizilmelidir” açıklamasında bulundu.

“Hem üretim hem de istihdam açısından ekonomiye katkı”

GPD Galip Aykaç, private label/özel markalı ürünler ile marketlerin hem üretime hem de istihdama katkı sağladığını söyleyerek, “Private label ürünler tüketiciye fiyat avantajı sunarken, tedarik kısmında da birçok işletmeye fırsat doğurmaktadır. Kendi üretimleriyle global ürünler pazarında rekabetçi olamayan birçok üretici firma, private label üretimi sayesinde bantlarını işletebilmekte, hatta kapasitelerini artırarak güç kazanmaktadır. Bu yolla hem üretim hem de istihdam açısından ülke ekonomisine katkı sağlanmaktadır” ifadesini kullandı.

“Talebe yetişmekte zorlanıyoruz”

Private label ürünlere olan talebin arttığını ve talebe yetişmekte zaman zaman zorlandıklarını dile getiren Onur Market Yönetim Kurulu Başkanı Cemal Özen ise “Private label olan ürünlere talep bizim için neredeyse yüzde 100’ün üzerinde artmış durumda. Gıda ve diğer ürünlerdeki yüksek maliyetler ve fiyatlar tüketiciyi ürünlerin alternatifine doğru yönlendiriyor. Artan talebe yetişmeye çalışırken de ürün gamımızı genişletiyoruz” şeklinde konuştu.

“En çok gıdaya talep var”

Private label ürünlerin cirolarının yüzde 8’ini oluşturduğunun altını çizen Özen, “Bu oranı yükseltme kararı aldık ciromuzun yüzde 15-16’sını kapsayacak şekilde ürün gamımızı genişletme kararı aldık. Bu ürünlerle diğer markalı ürünler arasında neredeyse yüzde 20 ile 50 oranında fiyat farkı var. Tabii hepsi için geçerli değil üründen ürüne değişebiliyor. Öte yandan private label ürünler arasında en çok gıda ürünlerine talep var” dedi.

Azak Denizi'nde bekleyen 2 Türk gemisi Karadeniz'e çıktı

Ukrayna'nın Azak Denizi limanlarında 24 Şubat'tan beri bekleyen Türk sahipli 2 gemi, limanlardan kalkış izni alarak Karadeniz'e seyre başladı.



Denizcilik Genel Müdürlüğü'nün Twitter üzerinden yaptığı duyuruda, 2 geminin kalkış izni aldıkları ve Karadeniz'e doğru seyir halinde oldukları belirtildi.

Açıklamada şu ifadeler yer verildi:

"Ukrayna'nın Azak Denizi limanlarında 24 Şubat'tan beri bekleyen Türk sahipli 2 gemi, 16 Türk denizcimiz ile dün akşam limanlardan kalkış izni alarak Karadeniz'e seyre başladı. Diğer gemilerimizin durumu AAKK Merkezimiz tarafından yakından takip edilmektedir"

Devler Türkiye yolunda

Rusya'nın, Ukrayna'ya yönelik işgal girişimi nedeniyle buradaki operasyonlarını sona erdiren 1.100 ABD'li şirket yeni pazar arayışına girdi. Bu şirketlerden bir kısmı Türkiye'ye geliyor. ABD Ankara Büyükelçisi Jeffrey Flake, "1.100 kadar Amerikan şirketi Rusya'yı terk ediyor. Bazıları da operasyonlarının bir kısmını Türkiye'ye kaydıracağını söyledi. Bence de Amerikan şirketleri Türk pazarını düşünmeli" dedi.



UKRAYNA'ya savaş açmasının ardından birçok ABD şirketi Rusya'ya karşı yaptırım açıklamayı sürdürürken, bu ülkedeki operasyonlarını da askıya aldı. Rusya'nın tutumu nedeniyle 1.100 ABD şirketi ülkeden çıkarak faaliyetlerini başka ülkelere kaydırma planları yapmaya başladı. Bu planlar çerçevesinde coğrafi konumu ve nitelikli iş gücüyle Türkiye önemli rol oynuyor. Öyle ki, dün Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile ABD Ticaret Odası arasında iki ülke arasındaki ticaretin gelişmesine yönelik önemli bir mutabakat zaptı da imzalandı. ABD Ticaret Odası Kıdemli Başkan Yardımcısı Myron Brilliant, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun davetiyle Türkiye'ye geldi. Programda, ABD Ankara Büyükelçisi Jeffrey Flake ve Ticaret Bakan Yardımcısı Mustafa Tuzcu da yer aldı. Törende konuşan ABD'li Büyükelçi Flake, "1.100 kadar Amerikan şirketi Rusya'da iş yapıyordu. Bazıları şimdi orayı terk ediyor. Bazıları da operasyonlarının bir kısmını Türkiye'ye kaydıracağını söyledi. Bence de Amerikan şirketleri Türk pazarını düşünmeli" dedi.

'TÜRKİYE KENDİNE ÇEKEBİLİR'

ABD Ticaret Odası Kıdemli Başkan Yardımcısı Myron Brilliant da Türkiye'nin bazı yatırımları ve ticareti kendine çekebileceğini belirterek, "Rusya'dan ayrılan ABD'li Şirket sayısı beklediğimizden daha hızlı artıyor. Türkiye bu doğrultuda bazı

yatırımları, ticareti kendine çekebilir. Elbette Putin de bu pazardan ayrılan firmaları tehdit edince bu durum onların oradan ayrılmasını engellemiyor. Türkiye kendisi bu konuda ne yapmak istiyor, kendisi bunu göz önüne alması lazım. Türkiye'nin elbette dijital çerçevesini, altyapısını iyileştirmesi gerekiyor. Yatırım yapma ortamını sağlaması gerekiyor ama işgal ile ortaya çıkan zorluk ile Türkiye'nin buradan yararlanması gereken çeşitli fırsatların da olduğunu düşünüyoruz. Bu meselede uzun süredir devam eden, durumu zorlayıcı kılan bazı şeyler var. Bunları iki ülke liderlerinin oturup konuşması gerektiğini düşünüyorum" ifadelerini kullandı.

HEDEF 100 MİLYAR DOLAR

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ise şu açıklamaları yaptı: "Türk ve ABD iş dünyası, 100 milyar dolarlık ticaret hedefini başarabilecektir. Bu hedefin gerçekçi olduğuna inanıyoruz. Türkiye'de ABD'li yatırımcılar için ciddi fırsatlar vardır. Bu noktada, ABD'li yatırımcıları Türkiye'yi bir yatırım ve ticaret üssü olarak değerlendirmeye davet ediyorum. Bu konularda siyasilerimizden de bazı beklentilerimiz var. Türkiye ile ABD arasında bir Serbest Ticaret Anlaşması veya benzeri etkisi olacak tercihli ticaret anlaşması imzalanmalı. Türkiye, 'section 232' kapsamı dışında tutulmalı. Zira Türk iş dünyası, bu uygulamadan ciddi zarar görmektedir. İkili ticaretimizi olumsuz etkileyen bu konunun bir an evvel çözüme kavuşturulmasında destek istiyoruz. Türkiye müteahhitlik sektöründe son derece başarılıdır. Türk ve ABD firmaları, üçüncü ülkelerde ortak projelere de imza atmıştır. Bu çerçevede ABD müteahhitlik piyasası Türk firmalarına da açılmalıdır."

İŞTE BU SEKTÖRLER YATIRIM ÇEKECEK

TÜRKİYE Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile ABD Ticaret Odası arasında Mutabakat zaptı imzalandı. 2022 yılı için ortak çalışma alanları belirlendi. Sağlık, enerji, bilişim teknolojileri, dijital ekonomi, Turizm, altyapı konularında işbirliğine ağırlık verilecek. ABD ve Türk şirketlerin üst düzey yöneticilerinin katılacağı bir etkinlik planlanırken, üçüncü ülkelerde işbirliğinin güçlendirilmesi hedefleniyor. Ticari diyalogların artırılması için iki ülke arasında yatırım konferansı ve kadın girişimcilerin işbirliğini güçlendirecek İş Kadın Konseyi kurulması da gündemde yer alıyor.

TÜRKİYE YATIRIM ÇEKERSE NE OLUR?

- Yeni ofis ve üretim tesisleri açılır, bu sayede birçok kişiye yeni iş imkânları doğar ve istihdam artar.
- Türkiye'nin gerek ABD'ye gerekse farklı ülkelere ihracatı artar, cari açığa olumlu etkisi olur.

- İki ülke arasında işbirlikleri artar, Türkiye ve ABD farklı pazarlarda ortak projeler yapabilir.
- Dünyaca ünlü ABD'li teknoloji markaları Türkiye pazarına girebilir. Türkiye'nin dijital altyapısı gelişir.
- Küçük ve orta ölçekli işletmelere yeni satış ve ihracat kanalları açılır.

‘ÇELİK VERGİLERİ KALDIRILMALI’

- Ticaret Bakan Yardımcısı Mustafa Tuzcu da Türkiye'nin küresel yatırımları çeken en önemli destinasyonlardan birisi olduğunun altını çizerek, ülkenin, makro ekonomik verileriyle salgın sürecinde pozitif ayrıştığını söyledi. İki ülke ticaret hacminin geçen yıl 31.4 milyara ulaştığını belirten Tuzcu, bu seviye ile ABD'nin, Almanya'dan sonra Türkiye'nin en yüksek ticaret hacmine ulaştığı ikinci ülke konumuna geldiğini aktardı. Tuzcu, "Section 232'deki çelik ve alüminyum vergilerinin kaldırılması, ABD yönetiminden önemli beklentimizdir. Bu beklentimizde Amerikan özel sektörünün desteğini alacağımızı öngörüyoruz. Bu noktada daha önce Japonya, Kore, AB, birçok ülke ile ABD arasında kurulan iyi diyalogun Türkiye ile de kurulabileceğini ifade ettik ve kendilerinin de bu konudaki katkılarını bekliyoruz" dedi.

Politika faizinde deęişim beklenmiyor

Merkez Bankası PPK, bugün faiz kararını açıklayacak. Yükselişini sürdüren enflasyonda, beklentilerin savaşla daha kötüleştiğı ortamda faizde değişiklik tahmin edilmiyor



Amerikan Merkez Bankası Fed'in dün akşamki kritik kararının ardından Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Para Politikası Kurulu bugün politika faizi kararını açıklayacak. Tüm yapılan anketlerde yüzde 14 seviyesindeki politika faizinin sabit tutulacağı beklentisi öne çıkarken yüzde 54,4 olan ve martta yüzde 65'e ulaşması beklenen yüksek enflasyon ekonominin önündeki en büyük risk olarak duruyor. Analistler Merkez Bankası 2022 para politikasını liralasma stratejisi üzerine kurduğu için ne bu toplantıda ne de yılsonuna kadarki diğer toplantılarda bir faiz değişikliği beklentisi içinde değiller. Ama son günlerde piyasada dolaşan bir haber sürpriz bir artırım kararı gelebileceğine işaret ediyor. Bu söylentilere ise analistlerin çok da itibar etmediğı belirtiliyor.

Şubat sonunda Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ile birlikte başta petrol olmak üzere enerji ve emtia fiyatlarında artan fiyatlar Türkiye'de enflasyonda bozulan beklentileri daha da kötüleştirdi. Martta yüzde 60 seviyesinde olan yıllık enflasyon beklentileri savaşın uzamasıyla yüzde 65'lere yükseltildi. Yılsonu enflasyon beklentileri ise yüzde 40'a kadar çıkarıldı. Merkez Bankası'nın ise yılsonu enflasyon tahmini yüzde 23,2 seviyesinde bulunuyor.

Yılsonu cari açık beklentileri artırıldı

Ayrıca savaş hükümetin ve Merkez Bankası'nın liralasma ve enflasyonu indirmede en temel unsurları arasında yer alan cari fazla beklentilerini de alt üst etmiş durumda. İki aylık dış ticaret açığı 18 milyar dolara çıkarken yıl sonu cari açık beklentileri de 30 milyar doları aştı. Hükümet yetkilileri ve Merkez Bankası bu yıl cari fazla verileceğini öngörmüş bu sayede kalıcı fiyat istikrarının sağlanacağını belirtmişti.

Tüm bu gelişmelerin ışığında uzun bir süredir stabil seyir gözlenen dolar/TL de son haftalarda hareketlendi. 15 lira sınırına dayanan ancak barış görüşmelerinin etkisiyle 14.70 liranın altına gerileyen dolar/TL'de enflasyon için risk oluşturuyor.

Yılın ilk iki toplantısında politika faizini sabit bırakan Merkez Bankası Para Politikası Kurulu cari fazla hedefine ve liralasma stratejisine atıfta bulunmuştu. Yüzde 14 seviyesindeki politika faizinde değişiklik beklenmese de petrol fiyatlarındaki dalgalı seyir ve enflasyondaki daha da bozulan beklentiler ile Fed'in yeni adımına yönelik metinde ifadeler yer alacağı öngörülüyor.

Bu arada politika faizinin yüzde 14'te sabit tutulması ve tüketici enflasyonun da yüzde 65'lere varması negatif reel getirinin de eksi 50 puana ulaşması ile tarihte görülmemiş seviyelere gelmesi ile karşı karşıya kalınacak. Piyasa analistleri bunun da hala önemli bir endişe kaynağı olduğunu vurguladı. Enflasyonda ilk düşüşün baz etkisi ile kasım veya aralıkta gerçekleşmesi bekleniyor.

Tera Yatırım Baş Ekonomisti Enver Erkan, Merkez Bankası'nın enflasyon perspektifine bağımlı bir hareket düzleminde olmaması, politika faiz oranlarında da çok farklı nedenlere bağlı düşük bir bandı tercih etmesi itibarıyla herhangi bir beklenti içerisinde olmadıklarını dile getirdi. Erkan, "TCMB'den ekonomi hedefleri erinin sağlanmasına zorluk oluşturacak dinamiklere bir cevap şu aşamada beklemiyoruz" dedi.

"Genel eğilimi değiştirecek proaktifliğe geçmeli"

Enflasyonun yüzde 54,4 ile 20 yılın en yüksek seviyesinde olduğunu, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali enflasyonu daha da yüksek tutacağını söyleyen Tera Yatırım Baş Ekonomisti Erkan, şöyle konuştu: "Toplantıda Merkez Bankası'ndan herhangi bir hareket beklemiyor olsak da, fiyat istikrarı faktörünün yakın gelecekte finansal ürünler ve maliye politikası kontrol mekanizması çerçevesinde yürütüleceğini anlıyoruz. Bu nedenle Merkez Bankası kararlarının da ekonomik olmayan faktörlerin ve olağan çerçevenin dışında olduğunu düşünüyor ve yakın gelecekte ortodoks bir politikaya geçiş için sinyal alamıyoruz. Merkez Bankası'nın planlamasına dair olarak da söz konusu risk dengeleri dikkate alınmalı ve genel eğilimi değiştirecek proaktifliğe geçilmelidir. Biz şimdilik mevcut politikanın sürdürülmek isteneceğini düşünüyoruz."

Yabancı doğrudan yatırımların dengesindeki bozulma sürüyor

TCMB verilerine göre giden yatırımların gelen yatırımlara oranında son dönemde artış oldu.



Mehmet KAYA

Türkiye'nin ödemeler dengesinin iyileşmesinde araçlardan biri olarak görülen yabancı doğrudan yatırımlarda, giden yatırımların gelen yatırımlara oranındaki son yıllarda ortaya çıkan bozulma sürüyor. Merkez Bankası verilerine göre giden yatırımların gelen yatırımlara oranı 2021 sonu itibariyle 47,28 oldu. Bir önceki yılda bu oran 41,36 seviyesindeydi. Yine de bu seviyeler 2014'te oluşan yüzde 52,86 seviyesinin altında bulunmakla birlikte, 2018'den bu yana orandaki yükselişe işaret ediyor. Gayrimenkul ve şirketlerin kendi şubelerine verdiği-aldığı borçlar dışarıda bırakılarak net sermaye girişlerine bakıldığında ise bozulma daha da büyüyor.

Merkez Bankası verilerine göre 2021 yılında Türkiye'ye net doğrudan yatırım girişi 7 milyar 192 milyon dolar oldu. Doğrudan yabancı sermaye yatırımı 13 milyar 641 milyon dolar olurken, Türkiye'den yurt dışına doğrudan yatırımlar 6 milyar 449 milyon dolar olarak gerçekleşti.

GAYRİMENKUL YATIRIMI İLK SIRADA

DÜNYA'nın Merkez Bankası verilerinden yaptığı hesaplamaya göre ise giden yatırımların gelen yatırımlara oranında da son dönemde artış oldu. Bu genel olarak yıllık bazda yatırımların artış eğilimi olsa da aynı zamanda yurt dışına giden yatırım nedeniyle ödemeler dengesinin iyileşmesine katkısındaki değişimleri, Türkiye

örneğinde de son yıllarda bu katkının azalışını işaret ediyor. Yine Türkiye'ye gelen doğrudan yatırımlar içinde gayrimenkule yapılan yatırımlar son dönemde hep gelen sermaye yatırımlarının yarısına yakın seyretti. Örneğin, 2021 yılındaki 13 milyar 641 milyon dolarlık net girişin 5 milyar 334 milyon doları, 2020 yılındaki 7,8 milyar dolarlık girişin 3,9 milyar doları gayrimenkulden oluşuyor. Gayrimenkul ve şirketlerin kendi şubelerine ve iştiraklerine verdiği borçlar dışarıda bırakılarak, sermaye yatırımı olarak gelen kaleme bakıldığında da giden yatırımların, gelen yatırımlara oranında ciddi yükselişler olduğu gözleniyor. Bu kaleme giden yatırımın gelen yatırıma oranı 2021'de yüzde 58 oldu. Önceki iki yılda sırasıyla seviye yüzde 64,62 ve yüzde 48,97 olmuştu.

Bakan Nebati'den enflasyon mesajı

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, enflasyonda yaz aylarından itibaren ve özellikle de yıl sonundan itibaren düşüşün ve normalleşmenin görüleceğini söyledi.



Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, Cannes'da düzenlenen GYODER Uluslararası Yatırımcı Toplantısındaki konuşmasında, Korumalı Mevduat'ın kuru istikrarlı ve öngörülebilir bir çizgiye soktuğunu ifade etti. Nebati, Türkiye'de serbest piyasa rejimi ve kambiyo rejiminin garanti altında olduğunu vurguladı.

Nebati, enflasyonda yaz aylarından itibaren ve özellikle de yıl sonundan itibaren düşüşün ve normalleşmenin görüleceğini söyledi.

Bakan Nebati konuşmasında "Bu ülkeye yatırım yaparsanız malınız da canınız da güven altındadır. Yatırımlarınızı Türkiye Cumhuriyeti'ne çok rahat şekilde yapabilirsiniz. Bu anlayışla 2021'i hem sektörde büyük bir başarıyla kapattık, yüksek emtia fiyatları, lojistikteki problemler, Karadeniz'deki gerginliklere rağmen Türkiye'de ticaret tahminlerin ötesinde büyük heyecanla devam ediyor. Çarklar dönüyor" sözlerine yer verdi.

Erdoğan: Milletimizle birlikte yürümeye devam edeceğiz

Erdoğan, "Terör örgütlerine yoldaşlık yapanlara, oy uğruna bölücü örgütün uzantılarıyla ittifak kuranlara, Kandil'in siyasetteki piyonlarının kuyruğuna takılanlara, Yozgat'ta farklı, Diyarbakır'a gidince çok farklı konuşan mürailelere, şehit yakınlarına hakaret eden edepsizlere inat biz milletimizle birlikte, sizlerle birlikte yürümeye devam edeceğiz." dedi.



Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Çankaya Köşkü'nde, Devlet Övünç Madalyası Tevcih Töreni'nde katılımcılara hitap etti.

Erdoğan, vatan, bayrak, bağımsızlık, ezan uğrunda can veren kahramanların hatıralarını yad etmek, şehit yakınları ve gazilere olan şükran borçlarını ifa etmek üzere bir araya geldiklerini belirtti. Aziz şehitlere Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine baş sağlığı dileyen Erdoğan, "Rabb'im şehitlerimizin ruhlarını şad, makamlarını ali, mekanlarını cennet eylesin. Kahraman gazilerimize mücadeleleri ve cesaretleri sebebiyle en kalbi teşekkürlerimi iletiyorum." diye konuştu.

Bugün, Ankara'da ikamet eden 26 şehit yakını ve gazilere devlet övünç madalyası tebliğ ettiklerini, diğer illerde de 350 hak sahibine Cumhurbaşkanı'nı temsilen valiler tarafından madalyalarının takdim edildiğini ifade eden Erdoğan, böylece ülke genelindeki 376 şehit yakını ve gaziye devlet övünç madalyalarını tevcih ettiklerini söyledi.

Türkiye Cumhurbaşkanı ve Başkomutan olarak katılımcılar nezdinde tüm şehit yakınları ve gazilere şükranlarını sunan Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Rabb'im bizi şehitlerimizin kutlu ve mübarek yolundan ayırmasın diyorum. Milletçe çok ama çok iyi biliyoruz ki ne yaparsak yapalım şehitlerimizin ve gazilerimizin üzerimizdeki haklarını tam manasıyla ödeyemeyiz. Bu topraklar bize can verip canından aziz bildiği vatani namahrem ellere teslim etmeyen kahramanların emanetidir. Şayet bugün ay yıldızlı bayrağımız 780 bin kilometrekare üzerinde nazlı nazlı dalgalanıyorsa, ezanlarımız gök kubbeyi günde beş vakit çınlatmaya devam ediyorsa, milletçe tarih sahnesinde varlığımızı özgürce idame ettirebiliyorsak hiç şüphesiz bu önce Allah'ın yardımı sonra da şehit ve gazilerimizin fedakarlığı sayesinde." "

"Şehitlik ve gazilik herkese nasip olmayan büyük bir şeref payesidir"

Erdoğan, istiklal ve istikbal uğrunda ölüme yürüyen şehitlerin, aynı ulvi dava yolunda yaralanan gazilerin fedakarlıklarının maddi karşılığının olmadığını vurguladı.

Madalyalarla sadece onların aziz hatıralarına olan hürmetlerini, şehit yakınları ve gazilere olan minnet duygularımızı ifade ettiklerini belirten Erdoğan, şunları söyledi:

"Şehitlerimizin ve gazilerimizin asıl mükafatlarının ebedi alemde Allah katında verileceğini de biliyoruz. Zira Rabb'imiz şehitlerimizle ilgili 'Şüphesiz onların kötülüklerini örteceğim ve onları altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacağım' buyuruyor. Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'de şehitlerimizle ilgili, 'Allah yolunda öldürülenleri sakın ölümlerini sanma, bilakis onlar diridirler. Rabb'leri katında Allah'ın lütfundan kendilerine verdiği nimetlerin sevincini yaşayarak rızıklandırılalım. O kattadırlar' buyuruyor. Peygamber efendimiz de pek çok hadis-i şerifinde şehitliğin faziletlerine, şehitlere verilecek ilahi mükafatları işaret etmektedir. Aynı şekilde gazilerimiz için de çok büyük müjdeler var. İnancımıza göre şehitlik ve gazilik herkese nasip olmayan büyük bir şeref payesidir. Kuşkusuz şahadet mertebesine ulaşmak ne kadar yüce bir mertebe ise arkada kalanlar için de sabretmek, metanet içinde olmak, rızayı ilahiye ittiba etmek de o kadar büyük, o kadar ulvi bir derecedir. Şehit yakını olmanın vakarını, gazilikle müşerref olmanın onurunu layıkıyla taşıyan her bir kardeşimi tebrik ediyorum."

"Onlar tehdit ettiler, biz tek bir geri adım dahi atmadık"

Erdoğan, aziz şehitlerin geride bıraktıkları emanetlerine sahip çıkmayı, devlet olarak en öncelikli vazifelerinden biri olarak gördüklerini dile getirdi. Gazilerin gönlü huzur içinde kimseye muhtaç olmadan, hiç kimseye boyun eğmeden hayatlarını sürdürmeleri için çaba harcadıklarını anlatan Erdoğan, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Tazminattan maaşa, kamuda işe yerleştirmeden diğer haklara kadar şehit yakınları ve gazilerimize tanınan birçok imkan var. Bu hak ve imkanları burada tek tek saymayı açıkçası zül addediyorum. Devletimiz iyi ve kötü günlerinizde her daim sizlerin yanındadır. Şehit yakınlarımızın ve gazilerimizin meselelerinde ben de her zaman

yanındayım. Son 20 yıldır olduğu gibi gelecekte de sizleri en iyi, en mükemmel şartlarla buluşturmaya devam edeceğiz."

Erdoğan, Türkiye'nin yaklaşık 40 yıldır vatanın bekasına, insanların huzuruna kasteden terör belası ile mücadele halinde olduğunu söyledi. Geride bıraktıkları 40 yıllık dönemde emniyet mensuplarından sivil vatandaşlara her kesimden binlerce insanı, canı şehit verdiklerini anımsatan Erdoğan, şunları kaydetti:

"Yüreği kıpır kıpır çarpan gencecik öğretmenlerimizi, helal rızık peşinde koşan işçilerimizi, emekçilerimizi, şehrinin kalkınması için uğraşan, yatırım yapan, istihdam sağlayan iş insanlarımızı, terör örgütü yerine halkına hizmet etmek için koşturan siyasetçilerimizi, ihtiyaç sahiplerine kurban eti dağıtan daha 15 yaşındaki delikanlılarımızı, askerimizi, polisimizi, güvenlik korucularımızı, sağlıkçılarımızı, din görevlilerimizi, muhtarlarımızı, çiftçilerimizi, ev hanımlarımızı, kundaktaki bebeklerimizi bölücü terör örgütünün vahşi eylemlerinde kaybettik ama yaşadığımız onca acıya rağmen terörün insanlarımız arasına nifak tohumları ekmesine, bizi birbirimize düşürmesine hamdolsun müsaade etmedik. Kandan, gözyaşından beslenen bu cinayet şebekesinin ülkemizin şahlanışını engellemesine izin vermedik. Onlar tehdit ettiler, biz tek bir geri adım dahi atmadık. Onlar yaktılar, biz inatla daha iyisini yaptık. Onlar yıktılar, biz hep daha güzelini, sağlamını inşa ettik. Onlar zulmettiler, biz insanlarımıza şefkatle, muhabbetle yaklaştık. Onlar sadece öldürmenin, katletmenin, kan dökmenin mücadelesini verdiler. Biz sabırla, kararlılıkla yaşatmanın mücadelesini verdik. Onlar milletimizi bölmek için hamle yaptıkça biz 85 milyon olarak ebedi ve ezeli kardeşliğimize çok daha sıkı sarıldık. İnsanımızı ayırtırmadık."

Kutuplaştırmanın değil kucaklaştırmanın peşinde koştuklarını belirten Erdoğan, "Kendilerinden olmayan herkese kurşun sıkanların, hayatı insanlara zehir edenlerin karşısına millet ve devlet olarak hep birlikte dikildik. Teröre karşı sınırlarımız içinde ve dışında yürüttüğümüz bu tür operasyonlarla bölgedeki vatandaşlarımızla beraber tüm Türkiye'nin geleceğini koruduk." dedi.

Erdoğan, "Rabb'imiz her zorluklarla beraber bir kolaylığın olduğunu bizlere müjdeliyor." ifadesini kullanarak, terörle mücadelede çektikleri çilelerin, verdikleri mücadelenin ve gösterdikleri sabrın neticelerini almaya başladıklarını söyledi.

Türkiye'nin terörün her türlüyle yaptığı mücadelede sınır içinde ve dışında önemli başarılarla imza attığına işaret eden Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bir dönem çakalların gezdiği dağlarda bugün artık kınalı kuzular geziyor. Teröristlerin tasallutundan dolayı ekilemeyen arazilerimiz, yaylalarımız artık bölgedeki kardeşlerimize ekmek kapısı oluyor. Türkiye bölücü terör örgütünün baskı, şiddet ve zulmünden kurtuldukça her tarafta yatırımlar hız kazanıyor. Terörün karanlık gölgesi

üzerimizden kalktıkça gençlerimiz, sokaktaki vatandaşlarımız yarına çok daha güvenle, daha bir umutla bakıyor."

"Irak'taki, Suriye'deki terör baronlarına nefes aldirmiyoruz"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin geleceğinde teröre ve terör destekli siyasete yer olmadığının gün geçtikçe daha iyi anlaşıldığına dikkati çekerek, şöyle devam etti:

"Gerek yaz kış demeden yılın 365 günü sürdürdüğümüz operasyonlarımızla gerek kapasitesini ve imkanlarını artırdığımız istihbarat teşkilatımızla gerekse en nitelikli, en donanımlı şekilde yetiştirdiğimiz askerlerimiz, polisimizle terör örgütünün üzerine üzerine gidiyor, teröristlerin tepelerine tepelerine biniyor, nerede olursa olsun inlerini tek tek başlarına geçiriyoruz. Dünya harp tarihini yeniden yazan yerli ve milli insansız hava araçlarımızla Irak'taki, Suriye'deki terör baronlarına nefes aldirmiyoruz. Milletimize yaşattıkları acıların bedelini, kanını döktükleri her masumun hesabını bu katil sürülerine misliyle ödetiyoruz."

Şehitlerin kanını yerde bırakmadıklarını ve bundan sonra da bırakmayacaklarını vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti:

"Şehitlerimizin ruhunu muazzap etmedik, bundan sonra da etmeyeceğiz. Terör örgütlerine yoldaşlık yapanlara, oy uğruna bölücü örgütün uzantılarıyla ittifak kuranlara, Kandil'in siyasetteki piyonlarının kuyruğuna takılanlara, Yozgat'ta farklı, Diyarbakır'a gidince çok farklı konuşan mürailere, şehit yakınlarına hakaret eden edepsizlere inat biz milletimizle birlikte, sizlerle birlikte yürümeye devam edeceğiz."

İstiklal Marşı'nın "Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın / Kim bilir belki yarın, belki yarından da yakın" dizelerini aktaran Erdoğan, "Bugünümüz nasıl dünümüzden daha aydınlık ise yarınlarımız da bugünlerimizden çok daha parlak, huzurlu ve güvenli olacaktır. 21'inci yüzyıla, altını çizerek söylüyorum, inşallah Türkiye ve Türk milleti damgasını vuracaktır. Bu kutlu yürüyüşü engellemek için milletimizin birliğine, beraberliğine, kardeşliğine kastedenler hezimete uğramaya devam edecektir. Rabb'im yar ve yardımcımız olsun diyorum." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, madalyalarını tevcih edecekleri şehit yakınları ve gazileri tebrik ederek, "Tüm şehitlerimizi rahmetle yad ediyor, gazilerimize Allah'tan sağlık ve afiyet diliyorum, devletim ve milletim adına her birinize ayrı ayrı şükranlarımı ifade ediyorum. Mevla bizleri şehitlerimizin yolundan ayırmasın diyor, hepinize sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Zelenski ile telefonda görüştü

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Ukrayna Cumhurbaşkanı Vladimir Zelenski ile telefon görüşmesi gerçekleştirdi.



Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, görüşmede Ukrayna-Rusya savaşındaki son gelişmeler ele alındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmede, Rusya ve Ukrayna arasında barışın tesisi için diplomasi kulvarında yoğun bir gayret gösterdiklerini belirterek süratle kalıcı ateşkes sağlanmasını amaçladıklarını, savaşın devamının kimseye faydası olmadığını ifade etti.

Erdoğan, Ukrayna Devlet Başkanı Zelenski ile Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'i bir araya getirmeye yönelik gayretlerini sürdüreceğini dile getirdi.

Gerek Ukrayna topraklarındaki gerek komşu ülkelerdeki Ukraynalılara insani yardım ulaştırmaya devam ettiklerini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, insani koridorların etkin şekilde işletilmesinin önemine işaret etti.

Fed, faiz kararını açıkladı



ABD Merkez Bankası (Fed), 2018'den bu yana ilk kez faiz artırımına giderek politika faizini 25 baz puan artışla yüzde 0,25-0,50 aralığına yükseltti.

Fed, faiz oranını artırdı. Fed'den yapılan açıklamada, faiz oranının artırılması kararının 1'e karşı 8 oyla alındığı, St. Louis Fed Başkanı James Bullard'ın 50 baz puan artırılması yönünde oy kullandığı aktarıldı. Federal Açık Piyasa Komitesi'nin (FOMC) maksimum istihdam ve uzun vadede yüzde 2 enflasyon elde etmeyi amaçladığı belirtilen açıklamada, para politikası duruşunun uygun şekilde sıkılaştırılmasıyla enflasyonun yüzde 2 hedefine dönmesinin ve iş gücü piyasasının güçlü kalmasının beklendiği kaydedildi. Açıklamada, bu hedeflerin desteklenmesi için federal fon oranının yüzde 0,25-0,50 aralığına yükseltilmesine karar verildiği ve devam eden artışların uygun olacağının tahmin edildiği bildirildi.

Fed, mart ayı toplantısında 2018'den bu yana ilk kez faiz artırımına gitme kararı aldı. Banka en son faiz artırımını, Kasım 2018'de küresel finansal krizin ardından devreye aldığı genişlemeci para politikalarını sonlandırma amacıyla gerçekleştirmişti. Kovid-19 salgının ilk aylarında politika faizini yüzde 0-0,25 aralığına çeken Fed, ekonomiye destek sağlamak amacıyla varlık alımına başlamıştı. Fed'in bilançosu, salgın döneminde neredeyse iki katına çıkarak yaklaşık 9 trilyon dolara ulaşmıştı.

Hızlı ekonomik toparlanmayla gelen enflasyondaki yükseliş Fed yetkililerini para politikasında değişikliğe gitmeye zorlarken banka geçen yıl kasım ayı toplantısıyla varlık alımlarının hızında azalmaya gitmeye başlamış, aralık ayı toplantısında ise varlık alımlarını azaltma hızını artırmıştı. ABD'de enflasyon şubatta yıllık yüzde 7,9 ile 1982'den beri en yüksek seviyeye ulaşmıştı.

Faizde şansımızı fazla zorluyoruz!



Alaattin AKTAŞ

17 Mart 2022 Perşembe

✓ *Bu yılın enflasyonu en iyi olasılıkla yüzde 30-34 arası. Bir mucize olsa ve marttan itibaren fiyatlar hiç artmasa bile yıllık enflasyon yüzde 16.45. Bu enflasyonda mevduata verilen net faiz yüzde 15'e doğru indi.*

✓ *Vatandaş KKM'ye yönelsin isteniyor da, üç ayda 500 milyarı ancak aşan bu hesaplar giderek hız kesecek.*

✓ *Peki bankada vadeli hesaplarda yaklaşık 1 trilyonu olan vatandaş, yüzde 15 net faiz için "Yeter artık" derse ne olacak?*

Bu benzetmeyi bir kez daha yapmak gerekiyor: **“Tasarruflar kedi gibidir, fazla sıkıştırmaya gelmez; kaçamazsa saldırıya geçer.”**

Maliye Bakanı Nureddin Nebati adeta övünerek politika faizini önemsizleştirdiklerini söylemişti ama öyle görünüyor ki başka faizler de, örneğin mevduat faizi de önemsiz hale getirildi.

Ne var ki mevduat faizi kedi gibidir; aman dikkat!

Bankalar mevduat faizini yüzde 17'nin de altına çekti. Mevduata yüzde 16-17 arası faiz veriliyor. Üstelik bundan bir de stopaj kesilecek ve net faiz yüzde 16'nın altına bile inecek.

Faizi geride kalan dönemin enflasyonuyla kıyaslamamak gerekir, doğru. Gelecek döneme bakalım...

Sanırsınız ki önümüzdeki bir yılda enflasyon yüzde 13'ler, 14'ler düzeyinde kalacak, biz de mevduata yüzde 15'in üstünde faiz veriyoruz.

Enflasyona ilişkin çok basit bir hesap yapalım...

Varsayalım marttan itibaren aylık fiyat artışları geçen yıllla aynı düzeyde gerçekleşti; ne eksik, ne fazla. Kasım ve aralıkta ise aylık artışların yüzde 1'e indiğini düşünelim. Bu durumda bile yıl sonundaki artış ancak yüzde 34'e geriliyor.

Biz bugün bir yıl için ne kadar net faiz veriyoruz; yüzde 15.5 dolayında.

Yıl sonu enflasyonu kaç, en iyi olasılıkla yüzde 34 görünüyor; diyelim 2023'ün ilk aylarında da gerilemeye devam etti ve yüzde 25'e indi.

Arada hala 10 puan fark var.

Geçenlerde de yazmıştık. Vatandaşa söylenen şu:

“Kardeşim ne diye tasarruf ediyorsun, gidip harcasana... Bak biz sana enflasyonun altında faiz vereceğiz. Kaybedeceksin, karar senin...”

Doğrudan değil tabii ki ama dolaylı olarak, örtülü olarak vatandaşa söylenen bu!

FİYAT ARTIŞI SIFIR OLSA BİLE...

Gelin bir hesap daha yapalım. Bir sihirli el dokunsa, şahane yeni bir program açıklansa ve böylece bir mucize gerçekleşse, bunun sonucunda da bu ay da dahil yıl sonuna kadar fiyatlar hiç artmasa...

Evet hiç artmasa...

O durumda 2022'nin yıllık enflasyonu kaç olacak biliyor musunuz; yüzde 16.45!

Yani şimdi verilen **“yıllık”** net faiz bile **“iki ayda”** oluşan enflasyonu karşılayacak boyutta değil.

Vatandaş mevduatta kaldığı için öylesine cezalandırılıyor, başka alanlara yönelmeye öylesine zorlanıyor ki, başlıktaki ifadeyi, yani faizde şansımızı fazla zorladığımızı boş yere söylemiyoruz.

UYUYAN TRİLYONLARCA LİRA VAR!

BDDK verilerine göre bankalarda 4 Mart itibarıyla 5.7 trilyon lira mevduat bulunuyor. Bu tutarın 2.4 trilyonu TL, 3.3 trilyonu ise döviz cinsinden.

5.7 trilyonun 3.5 trilyonu gerçek kişilere ait. Ticari kuruluşların mevduatı 1.8 trilyon, resmi kuruluşların mevduatı ise 381 milyar lira düzeyinde.

Toplam mevduat ve KKM (Milyar TL)

	TL cinsi	Döviz	Toplam
Toplam mevduat	2.365	3.330	5.695
A-Gerçek kişiler	1.242	2.236	3.478
- Vadesiz	266	1.050	1.315
- Vadeli	976	1.186	2.163
B-Ticari kuruluşlar	818	1.018	1.836
C-Resmi mevduat	305	76	381
KKM	539	0	539

Toplam mevduat 5.7 trilyon, bundan resmi kuruluşların 381 milyarlık mevduatını düşelim; kalan tutar 5.3 trilyon.

Peki kur korumalı mevduat onca teşvik sağlanmasına, düzenleme üstüne düzenleme yapılmasına, şirketlere vergi kolaylıkları getirilmesine, yurtdışındaki vatandaşların da kapsama alınmasına rağmen ne kadar olmuş; 539 milyar.

Yani toplam mevduatın ancak yüzde 10'u kadar bir tutar oluşmuş.

KKM uygulamasının başlamasından bu yana üç ay geçti ve ulaşılan tutar bu. Artık bundan sonra KKM tutarının şimdiye kadarki hızda artması da pek beklenmez.

Bir milyar TL bile uyansa... Çok dikkatli olma zamanıdır. Bakın bankalarda vatandaşın 3.5 trilyonu, şirketlerin 1.8 trilyonu var. Bu tutarın TL kısmına bakalım, gerçek kişiler ve şirketler toplamında 2 trilyon liradan söz ediyoruz.

Bu 2 trilyonu da küçültelim. Gerçek kişilerin vadeli olarak tuttıkları paraya bakalım, 976 milyar lira. Yani hani şu girişte belirttiğimiz yüzde 15 dolayında net faiz var ya, işte o faizle tutulan, tutulmak zorunda kalınan para bu. Yaklaşık bir trilyon lira...

Enflasyon bugün için yüzde 54, yıl sonunda en iyi ihtimalle yüzde 30-35 arası... Bu bir trilyon liraya layık gördüğünüz faiz kaç; net yüzde 15.5 dolayı.

Gel her gün enflasyondan birkaç tokat ye!

Ya bir gün vatandaş **“Yeter artık, yüzde 15’lerde durup zarar etmek istemiyorum”** der ve başka arayışlara girerse, nereye yönelir dersiniz.

Bu 1 trilyonun dörtte biri başka alanlara yönelse, bunun önünde durabilir misiniz?

KKM’YE GEL GEL YAPILIYOR

Mevduat faizinin, KKM’de yüzde 17 olan ve üstelik stopaj kesintisi de bulunmayan faizin altına inmesinin, bunun bir şekilde sağlanmasının tek izahı var; KKM’ye olan ilgiyi artırmak. Ama bakın üç ayda alınabilen yol ortada. Hız giderek düşecek.

Vatandaşın bankadaki yaklaşık bir trilyon lirası için yüzde 15 dolayında net faize razı olmayıp başka alanlara kayabileceği ve bunun çok ama çok ciddi sorunlara yol açabileceği hiç akla gelmiyor olamaz.

O zaman da şapkadan başka bir tavşan mı çıkacak?

FABRİKA AYARLARINA DÖNMEK

Bazı elektronik cihazlarda, özellikle telefonlarda gördüğümüz bir ifade vardır:

“Fabrika ayarlarına dön.” Yaptığınız tüm değişiklikleri siler ve bir anlamda başa dönersiniz.

Sahi ekonomide öyle bir tuş olsa, basar mıydık acaba?

Ya da ekonomide fabrika ayarlarına dönmenin adımı ne olurdu?



Abdulkadir Selvi

Akşener'in isimsiz cumhurbaşkanı adayı kim

17 Mart 2022

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener'in, "isimsiz cumhurbaşkanı adayı" önerisini Kılıçdaroğlu'nun önünü kesme hamlesi olarak değerlendirmiştim. Ama diğer muhalefet partileriyle konuşunca eksik bir değerlendirme yaptığım sonucuna ulaştım.

Akşener'in önerisi bazı muhalefet partileri tarafından da destekleniyor. Yani **Meral Akşener** bu önerisinde yalnız değil. **Akşener'in** önerisi CHP'yi özellikle de **Kılıçdaroğlu**'nu çok rahatsız etti. O gün bugündür **Kılıçdaroğlu** tek kelime etmedi.

Akşener'in isimsiz cumhurbaşkanı adayı önerisi iki sonucu doğurdu.

- 1) **Akşener'in Kılıçdaroğlu'nun** ortak adaylığını istemediği.
- 2) **İkinci Fatih'e** benzettiği **Ekrem İmamoğlu'ndan** desteğini çektiği.

KILIÇDAROĞLU VE AKŞENER TERS DÜŞTÜ

Kılıçdaroğlu cumhurbaşkanı adayını tarif ederken, devleti bilmesini ve siyasetten gelmesini istemişti. Bu çıkışı, '**Kılıçdaroğlu** kendini tarif ediyor. Sadece adı **Kemal** soyadı **Kılıçdaroğlu** yazmadığı kaldı' yorumlarına neden olmuştu.

CHP Lideri, Millet İttifakı ortakları ortak aday gösterirse cumhurbaşkanı adayı olmaktan onur duyacağını ifade etmişti.

CHP Lideri kendi ismini ön plana çıkarırken, **Ekrem İmamoğlu** ve **Mansur Yavaş**'ın bir dönem daha belediye başkanlığı yapmaları gerektiğini söyleyerek onları denklem dışına itmişti.

Meral Akşener ise başbakanlığa talip olduğunu belirterek cumhurbaşkanlığı mücadelesinin dışına çıkmış ancak seçilecek bir cumhurbaşkanı adayı önerisini

getirmişti. **Akşener, Kılıçdaroğlu'nun ısrarlı tutumuna karşı bir hamle daha yaptı. İsimsiz cumhurbaşkanı adayı formülünü ortaya attı. "Biz cumhurbaşkanlığına yeni bir Sayın Erdoğan seçmeyeceğiz. Yani Almanya, Finlandiya cumhurbaşkanı gibi adını bile bilmediğiniz derleyici toparlayıcı, bu ülkede herkesin cumhurbaşkanı olacak bir kişiyi aday göstereceğiz" dedi.**

KILIÇDAROĞLU'NA KÖTÜ HABER

Kılıçdaroğlu'nun ortak cumhurbaşkanı adaylığına Temel Karamollaoğlu ve Ahmet Davutoğlu'nun da sıcak bakmadığı biliniyor. Bu durumda cumhurbaşkanı adaylığı için 6 partinin ittifakını şart koşan Kılıçdaroğlu'nun planı suya düşüyor.

AKŞENER'E DESTEK

Ama daha önemlisi, **Meral Akşener'in "isimsiz cumhurbaşkanı adayı" önerisinde yalnız olmadığı anlaşıyor. Küçük partilerin bir kısmı, "CHP'yi temsil eden bir aday Erdoğan karşısında muhafazakâr oyları alarak cumhurbaşkanı seçilemez. Bu durumda her kesimden oy alabilecek bir cumhurbaşkanı adayı çıkaralım. Bu ortak aday olsun. Ama milletvekili seçimlerine küçük partiler birleşip tek bir partinin listesinden girelim" önerisini gündeme getirmeye hazırlanıyorlar.**

İSİMSİZ CUMHURBAŞKANI ADAYI TUTAR MI?

Tabii bir süre bunu tartışacağız. Özellikle de muhalefet cephesinde iyi tartışılması gereken bir konu.

Başkanlık Sistemi'nde yönetilen bir Türkiye'de, **Erdoğan** gibi güçlü bir lider karşısında isimsiz cumhurbaşkanı adayı tutar mı? İsimsiz bir cumhurbaşkanı adayı Parlamenter Sistem'e dönüşü sağlar mı?

Bu tartışma **Ekmeleddin İhsanoğlu** formülünü gündeme getirecektir. Ama ben asıl başka bir noktaya odaklandım. **Meral Akşener**, isimsiz cumhurbaşkanı adayı modelini ortaya attığına göre kafasında bir isim var demektir. Peki o isim kim?

KÜÇÜK PARTİLER YENİ FORMÜLLER ÜZERİNDE ÇALIŞIYOR

AK Parti ve MHP'nin Meclis'e sunduğu yeni seçim yasası, siyasette tahminlerin ötesinde hareketliliğe yol açtı. Küçük partiler hesaplarını gözden geçirmeye başladı.

1) Erken seçim ihtimali ortadan kalktı.

Anayasa'nın 67. maddesine göre seçimlere 1 yıl kala seçim yasasında yapılan değişiklik seçimlerde geçerli olmuyor.

2) Muhalefet liderlerinin erken seçim kartını kullanarak parti içindeki kaynamayı engelleme taktikleri boşa çıktı.

3) Bundan sonra muhalefet milletvekillerinde liste kaygısı daha çok hissedilmeye başlanacak.

4) Yeni sistemde yüzde 7 barajını aşmak için ittifakın toplam oyları yeterli olurken, milletvekili çıkarmak için ittifak partilerinin her birinin aldığı oylar geçerli olacak.

ARTIK OYLARLA VEKİL ÇIKARMAK

5) Bu durumda artık oylar denilen küçük partilerin oyları ittifakın büyük partisinin oylarıyla birleştirilip milletvekili çıkarması sağlanırken, yeni sistemde bu geçerli olmayacak. CHP bu yöntemle 11 yerde ilk kez milletvekili çıkarırken, ayrıca artı 32 milletvekili, İYİ Parti ise 6 milletvekili daha fazla çıkarmıştı.

CHP VE İYİ PARTİ CEPHESİNDE

6) DEVA, Gelecek, Saadet Partisi ve Demokrat Parti milletvekili çıkarmak için CHP ya da İYİ Parti listelerinden seçimlere girmeye çalışırsa bu kez CHP ve İYİ Parti milletvekillerinin liste ve sıralama kaygısı ortaya çıkacak.

KÜÇÜK PARTİLER AVANTAJI KAYBETTİ

7) Yüzde 50 artı 1 sistemi küçük partileri kilit konumuna getirirken, ittifaklar yoluyla hem baraja takılmamalarını sağlıyor hem de Meclis'te temsil edilme imkânı sunuyordu. Küçük partiler CHP ile ittifak yaparak hem baraj sorununu aşmayı hem de Meclis'e milletvekili sokmayı planlıyorlardı.

8) Seçim yasasıyla ilgili teklif, küçük partilerin hesaplarını yeniden gözden geçirmelerine neden oldu.

ÖNLERİNDE İKİ YOL VAR

9) Bu durum küçük partiler açısından bütün yolların kapandığı anlamına gelmiyor. Her formülün bir karşı formülü, her modelin bir karşı modeli geliştirilir. CHP veya İYİ Parti listelerinden girebilirler. Ya da küçük partiler ayrı bir ittifak oluşturup seçimlere asılabilirler.

KUTSAL İTTİFAK

Gelecek, DEVA ve Demokrat Parti 1991 seçimlerinde **Erbakan, Türkeş ve Aykut Edibali**'nin yaptığı gibi Saadet Partisi'nin etrafında, "**Kutsal İttifak**" kurabilirler. Ya da HDP'nin sol bileşenlerle yapmayı planladığı bir işbirliğine gidebilirler.

KÜÇÜK PARTİLER NE YAPACAK

AK Parti ve MHP'nin teklifi küçük partilerin üzerinde bir şok etkisi yaptı. Onların ittifaklar yoluyla barajı aşıp parti genel başkanlarını Meclis'e sokma planı suya düştü.

Ama küçük partilerin arayışları hemen başladı.

YENİ MODEL

İki model üzerinde çalışıyorlar.

1) Millet İttifakı olarak ortak cumhurbaşkanı adayı çıkarılsın. 6 parti ortak cumhurbaşkanı adayını desteklesin.

2) Küçük partiler CHP listelerinden seçime girmesin. Muhafazakâr seçmen CHP'ye oy vermekte zorlanabilir. Onun yerine Saadet Partisi, Gelecek Partisi, DEVA ve Demokrat Parti milletvekili seçimlerine Saadet Partisi ya da üzerinde ittifak edilecek bir diğer partinin listelerinden girsin.

Bunlar ilk günlerin arayışları. Ama bu hamur daha çok su götürür. Seçimlere gidilirken yeni ittifaklar kurulup eski ittifaklar bölünebilir.

Tabii işin sonunda milletin dediği olur.



Esfender KORKMAZ

Konut alma zamanı mı?

17 Mart 2022 Perşembe

2022 Şubat ayında satılan toplam konut sayısı 97.587 adet oldu. 2020 yılında aylık ortalama konut satışı 125 bin, 2021 yılında ise 124 bin olmuştu.

2020 yılında aylık konut satışlarının en yüksek olduğu ay Temmuz ayı iken 2021 yılında Mayıs ayı oldu. Son iki yıldır konut talebindeki değişme pandemi ve hükümetin faiz desteği politikası nedeniyle farklı aylarda oldu.

2022 Şubat ayındaki konut satışlarının:

- * Yüzde 20,4'ü ipotekli satış yoluyla;
- * Yüzde 29,6'sı yeni konut satışı olarak,
- * Yüzde 4,7'si yabancıya satış olarak gerçekleşti.

İpotekli satışlar konut desteğinin verildiği 2020 Haziran ve Ağustos aylarında yüzde 50'den fazla olmuştu.

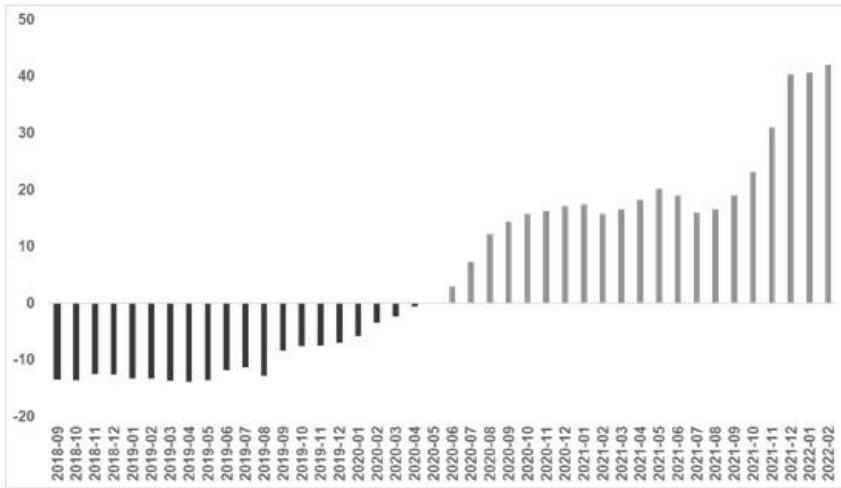
Mevcut mevzuata göre; en az 250.000 Amerikan Doları veya karşılığı döviz ya da karşılığı Türk Lirası tutarında taşınmazı tapu kayıtlarına üç yıl satılmaması şerhi koyulmak şartıyla satın alan yabancılara Türk vatandaşlığı veriliyor. Yabancı 3 yıl sonra konutu daha yüksek fiyata satıp getirdiğinden daha fazla döviz götürebilecektir. Bu kadar ucuz vatandaşlık dünyanın başka ülkesinde yoktur.

Önceleri konut alan yabancıların yarıdan çoğu Avrupa ülke vatandaşları iken, vatandaşlıklar verilmeye başladıktan sonra Arap ülkeleri ilk sıraya yükseldi. Avrupa ve ABD'lilerin oranı yüzde 10,5'e geriledi.

ŞUBAT 2022 YABANCIYA KONUT SATIŞI		
	SAYI	YÜZDE
ARAP ÜLKELERİ	1343	29,2
İSLAM ÜLKELERİ (İRAN+AFGANİSTAN+PAKİSTAN)	953	20,8
RUSYA	509	11,1
AVRUPA +ABD	482	10,5
TÜRK CUMHURİYETLERİ	290	6,3
DİĞER	1020	22,2
TOPLAM	4591	100,0

Konut fiyatlarına gelince; 2018 yılı sonu ile 2020 Haziran ayına kadar Türkiye ortalaması olarak konut fiyatları geriledi. 2020 Haziran ayından sonra artmaya başladı. 2021 Ekim ayında başlayan faiz yanlışı ve TL krizinden sonra bu artış hızlandı. (Aşağıdaki Grafik.)

Türkiye Geneline satılık konut reel fiyatlarının yıllık değişimi (yüzde)



Kaynak : [Sahibinden .com](http://Sahibinden.com); Betam

2021 Şubat ayı ile 2022 Şubat ayı arasında konut fiyatları nominal olarak, dolar ve altın fiyatlarını katladı.

Şubat 2022 Bir Yıllık Nominal Artış:

- * Dolar kuru yüzde 37,33
- * Külçe altın yüzde 36,17
- * TÜFE yüzde 54,44
- * Konut fiyatları yüzde 119,30

Konut fiyatları bundan sonra nasıl seyreder?

Pandemi nedeni ile son iki yılda sayfiye yerlerinde arsa fiyatları ve müstakil evlerde fiyatlar üç kat arttı. Artık Pandemi etkisi zayıfladığı için bu alanlarda konut fiyatlarında artış yavaşlayacaktır.

Ayrıca işyerleri ve konut fiyatları Türk Ticaret Kanunu gereği 12 aylık TÜFE ortalamasına göre yapılıyor.

Söz gelimi Mart 2022 ayında enflasyon TÜFE olarak 54,44 oldu. Ama kiralar 12 aylık TÜFE ortalaması olan yüzde 25,98 oranında arttı. 12 aylık ortalama TÜFE'nin yıllık TÜFE'ye ulaşması enflasyon düşmeye başlarsa mümkün olur.

Kira gelirlerinin düşmesi, tasarruf amacı ile gayrimenkule olan talebi düşürdü.

Türkiye genelinde, 2022 yılında eğer yeni kur şokları olmazsa, konut fiyatları enflasyon kadar artar. 2023 başından Haziran seçim ayına kadar siyasi iktidar konut kredisi ve konut desteği verir. Satışlar ve fiyatlar artar. Ama olağanüstü bir durum olmazsa enflasyondan sonra reel artış yüksek olmaz.



İbrahim Kahveci

Dolar 5 liranın altına düşecek!

İktidarlar açısından seçmen hafızası tehlikelidir. Mesela, Tansu Çiller'in 2 anahtarı hala bekleniyor.

Hafıza önemlidir: Ne dedin ve ne oldu?

Örneğin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan önceki akşam Bakanlar Kurulu sonrası şu açıklamalarda bulundu;

-”Cumhuriyet tarihinin en büyük demokrasi ve kalkınma hamlesi olan 2023 hedeflerine kararlılıkla ilerlediklerini” söyledi.

GERÇEK: 2023 hedefleri (1,5 trilyon \$ gelir) ilk 2011 yılında GSYH 773 milyar dolarken dile getirilmişti. 2015 yılında GSYH kâğıt üzerinde revizyonla 242 milyar dolar artırılmasına rağmen halen 900 milyar dolar seviyesinde seyretmektedir. **Türkiye dünya ekonomik büyüklüğünde de 16. sıradan 20. sıraya düşmüş oldu (Son 7 yılda).**

Kısaca, hem rakiplerine göre hem de potansiyel büyüme gücüne göre 2015 yılından beri güç kaybeden ülkemizi 2023 hedeflerine en yakın durumda diye sunabiliyoruz.

-” Eskiden Türkiye olarak kendi vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılamakta, işinin, aşının, ekmeğinin sürekliliğini sağlamakta sıkıntı çekiyorduk. Dünyada işler yolunda giderken içerideki yönetim beceriksizlikleri sebebiyle bir anda milyonlarca insanın işsiz kaldığı, yüz binlerce esnafın kepenk kapattığı, herkesin yarınından umut kestiği, unutmayın, kara günler yaşadık. Bugün ise ülkemizi en sert küresel çalkantılardan en az kayıpla çıkarttığımız, gelişmiş devletlerin bile çaresiz kaldığı krizleri başarıyla yönettiğimiz, dünyanın yükselen değerlerini temsil ettiğimiz bir yerde duruyoruz.”

GERÇEK: Türkiye 1980 sonraki 1 yıllık ekonomik krizler yaşamış ama uzun süreli bunalım anlamına gelen ekonomik buhranı ilk kez AK Parti ile yaşamaya başladı. **Şu anda Türkiye Büyük Buhranını yaşıyor** ve bu buhran küresel ekonomiler çok daha iyiyken yaşanıyor. Hatta İSO PMI Endeksinin de gösterdiği gibi, şu anda Türkiye

ekonomisini ayakta tutan tek tutunacak dalımız dış talebin, yani ŞER GÜÇLERİN bizden mal almasıdır.

İşsizliğe gelince;

1994 krizinde çalışan sayısı azalmamış ve işsizlik oranı %9,1 seviyesinde kalmıştır. Büyük kriz 2001’de ise işsiz sayısı 1 milyon 485 binden (2000 yılı) 2002 yılında 2 milyon 344 bine çıkmış ama işsizlik oranı %10,8’de kalmıştır.

Aslında tüm tabloyu aşağıdaki grafik veriyor: AK Parti öncesi 1980-2001’e kadar işsizlik adeta tek hanede kalmıştır. 2001 krizinde ise en fazla %11,0 oranı ile 2003’de tanıştık. Ama “TEĞET GEÇTİ” denilen küresel krizde işsizlik %14,0’e çıkmış ve 2015 yılında beri çit hanede seyreden işsizliğimiz 2019 yılında %14,7 ile rekor kırarken dış dünyada hiçbir sorun yoktu.

Yani sadece ve sadece bizim krizimizde %14,7 işsizlik ile rekor kırmış ülke olarak yukarıdaki açıklamayı okumanızı öneririm.

Ve lütfen o grafikte Başkanlık Sistemi ile İşsizlik Oranını iyi karşılaştırın.

Çünkü **Başkanlık Sisteminin fiili geldiği 2017’den beri ülkemiz yüksek işsizlik ve yoksulluk içinde kıvranmaktadır.**

Rakamlar-grafikler bu tabloyu gözler önüne sermektedir.

-” Türkiye bir yandan dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girme hedefiyle yatırım, istihdam, üretim, ihracat ve cari fazla yoluyla büyüme stratejisini kararlılıkla uygularken, diğer yandan da diplomaside merkez ülke konumunu güçlendirmektedir.”

GERÇEK: İlk 10 ekonomiyi bırakın ilk 20’den düşmek üzereyiz. Cari fazla vermeyi dersiniz işte orası hepten çöküyor. Onca değersiz TL ve hayat pahalılığına rağmen Ocak ayı cari açığı son yılların büyük rekoru oldu. Aylık cari açık -7,1 milyar dolara, yıllık cari açık ise Aralık ayında -14,9 milyar dolardan ocak ayında -20,2 milyar dolara yükseldi.

Ben burada kesiyor ve daha açıklama yapmak istemiyorum.

GÖÇMEN KONUSU

2018 yılında göçmenleri ülkelerine göndereceğiz açıklamasında bulunan Recep Tayyip Erdoğan, önceki akşam muhalefeti göçmenleri ülkelere gönderecekler diye eleştirdi.

Sanırım ülkemizin göçmen politikası da Sayın Cumhurbaşkanımızın düşünde değişimlerine göre şekilleniyor.

İşte durum öyleyse vah halimize.

VE SON:

Aslında sayısız hafıza sorunu gerektirecek durum yaşıyoruz. Mesela bir kısım ekonomist ve gazeteciler dolar 10 lira olacak dediler diye dolar 14 liraya geldiğinde yargılanıyorlar.

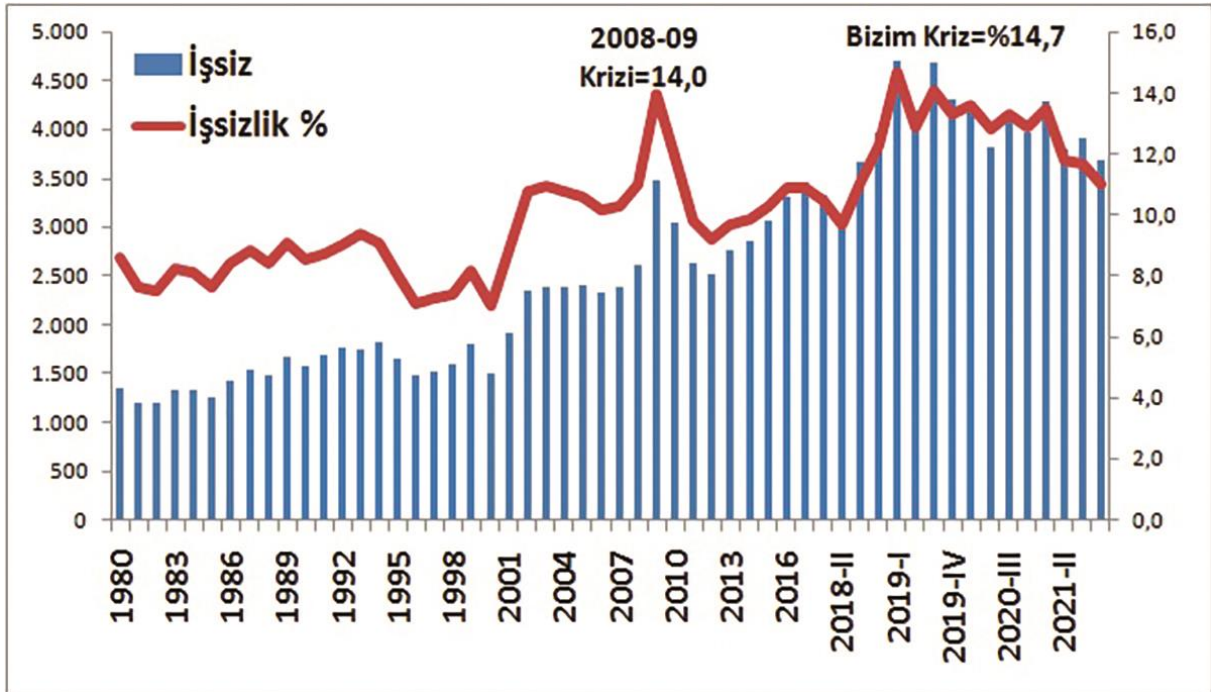
Ammaaaa...

2019 yerel seçimlerine günler kala AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Mahir Ünal Gaziantep'te "Göreceksiniz, dolar seçimden sonra 5 liranın altına düşecek" dedi.

Ve Türk Adaleti... Dedikleri gerçekleşen ekonomist ve gazetecileri yargılarken.... Öngörüsü çıkmayan siyasetçileri seçmenin hafızasına bırakmış oluyor.

Dolar 5 liranın altına düşmedi ama 15 liranın üzerine çıktığını da not edelim.

Umarım hafızanızı çalıştırdığınızda şok yaşamıyor ve ortama alışıyorsunuzdur. Aksi halde açıklamaları sindirmek ve gerçeklikle bağ kurmaya çalışmak sağlınızı tehlikeye atabilir.



Muhteşem vurdumduymazlık



Fatih Altaylı

Söyleyeceklerime kızanlar olabilir ama kimse kusura bakmasın, söyleyeceğim.

Biliniz ki, bu ülkenin başına her türlü felaket gelebilir.

Dilimin söylemeye varmayacağı, parmaklarımın yazmaya cesaret edemeyeceği her türlü felaket.

Doğal felaketlerden söz etmiyorum.

Kendi başımıza açabileceğimiz kötülüklerden.

Bölünmeden, toprak kaybetmeden, ülkenin bir bölümünü yitirmeden, iç kargaşadan ve daha birçok insan yapımı felaketten.

Hiçbir yere gitmeseler bile çocuklarımızın ve torunlarımızın bizim yaşadığımız gibi bir ülkede yaşama ihtimalinin giderek azaldığını, ne yazık ki, üzülerек görüyorum.

Niye biliyor musunuz!

Çünkü toplum olarak muhteşem bir vurdumduymazlığın içindeyiz.

Ülkenin tarımı bitmiş, tarım konuşan yok.

Ülke bir oraya bir buraya savruluyor, umursayan yok.

Dış kontrollü bir cemaatin darbe girişiminden zor kurtulmuş, onun boşluğunu başka cemaatlerin doldurmasından rahatsızlık duyan yok.

Darbeci cemaat yeniden etkinlik kurmaya başlamış, hop ne oluyor diyen yok.

Memlekette bütün kurumlar birer bir çökertilmiş, “Bu kurumlar bize lazım olur. Kurumları olmayan devlet olamaz” diye uyarın, uyarını dinleyen yok.

Hadi bunlar çok somut şeyler değil yahu kafamıza açık açık vurarı, uyarını diye dürterek tehlikeyi göstereni umursayan yok.

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş “Yakında Suriyeliler çoğunluk olacak Hatay’ı kaybedeceğiz” dedi.

Herhangi biri değil, belediye başkanı, tüm verilere sahip olan adam.

Ülke bölünecek, vatan parçası elden gidecek dedi.

İma etmedi. Açık açık söyledi.

Kimse tınmadı yahu!

Kimsenin umuru olmadı.

Lütfü Savaş çıkıp “Galatasaray küme düşecek” deseydi kıyamet kopardı.

“Fenerbahçe şike yapmış olabilir” deseydi bir hafta gündemden düşmezdi.

“Beşiktaş beceriksiz yönetimlerin elinde oyuncak oldu” diye uyarmaya kalkışsaydı yedi sülalesine söverler, bir hafta TT yaparlardı.

“Bu yıl siyaset Trabzonspor’u kolluyor” dese idi bırakın sokağı, Meclis’te gündem olurdu.

Ama o “Birkaç seneye Hatay elden gider. Bu Suriyeli göçmen işi bu ülkeyi bitiriyor” dedi.

Kimse tınmadı bile.

Ne sokakta, ne siyasette umursayan olmadı.

Ekmek zammı kadar dertlendirmede milleti, ülkenin bölünme riski.

Biliyorum yarın da umursamayacaklar, umursamayacaksınız.

Belki bir iki zevzek çıkacak “Keh keh keh, Ukraynalı kadın göçmenler çoğunluk olsaydı sesin çıkmazdı” esprisi yapacak.

Konu kapanacak.

Bu yüzden diyorum ki, bu ülkenin başına her türlü felaket gelecektir.

Hiç kimse de “müstahak” değiliz demesin.

Yeni politikadan tam ters sonuç

Türkiye, 2021 yılının son aylarında ekonomi yönetimindeki yanlışlar sonucu TL’nin aşırı değer kaybedip, döviz fiyatları aşırı yükselmesi ile oluşan fiili durumu bir ekonomi politikası ile izah etmeye kalkıştı.

“Çin modeli deniyoruz. Bu yolla ihracat artacak, cari açık hızla azalacak. Bu bir döviz bolluğu yaratacak ve döviz fiyatları düşecek, TL yeniden değer kazanmaya başlayacak.”

17.03.2022

Nasrettin Hoca'nın eşekten düşüp "Düşmeseydim de inecektim" demesi benzeri bir durumdu ama yine de bazıları bu düşme hikayesine inandı.

2022 yılının başında bu masalı dinledik.

Ancak ekonomi ciddi iştir.

Lafla değil, her ne kadar çarpıtsanız da sonunda bir yerden ortaya çıkacak olan verilerle yürür.

Aralık ve Ocak ayları boyunca inandırılmaya çalışıldığımız "İhracat artacak, cari açık azalacak, döviz bu yolla düşüreceğiz" iddiası an itibarı ile geçersiz bir iddia haline geldi.

Ocak ayı verileri netleşti.

2022'nin ilk ayında cari açık son 4 yılın rekorunu kırarak 7 milyar 110 milyon dolar oldu.

Azalmak bir yana rekor kırdı.

Şimdi ekonomi yönetiminden bu yeni duruma ilişkin bir "yeni politika" açıklaması bekliyorum.

Bakalım bir sefer 2. "Düşmeseydim inecektim" vakasını nasıl anlatacaklar.

Yoksa sonunda yine Hoca Nasreddin gibi bindikleri dalı kestiklerini anlayacaklar mı!

Thodex'in yıldönümü

Bir süredir sormayı ihmal ettiğim bir soruyu bugün bir kez daha sorarak, hafızaları tazeleyeyim.

Thodex vurguncusu Faruk Fatih Özer nerede?

Birkaç gün sonra bu büyük vurgunun seneyi devriyesini idrak edeceğiz.

Bu veledin milleti çarpıp kaçtığı günlerde "Yakalanması an meselesi" denilerek yurt dışında baskınlar yaptırılıyor, başta Arnavutluk olmak üzere pek çok polis teşkilatı devreye sokuluyordu.

Ancak tam Türk işi olarak, kısa sürede iş tavsadı.

Konu unutuldu gitti.

Yakalanacak sözleri veren siyasetçiler de defteri kapadılar.

Faruk Fatih Özer çaldığı yüz milyonlarca dolarla sırta kadem bastı ve unutuldu.

17.03.2022

Şimdi ben de vurgunun 1. yılını idrak ederken soruyorum: “Faruk Fatih Özer nerede?”

Onun da Çiftlikbank Danası gibi paraları bitirip ya da kur farkından avantajlı duruma geçip teslim olmasını mı bekliyoruz?

NE ZAMAN ADAM OLURUZ?

Merdi kıptileri övmediğimiz zaman.